

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามแผนดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน
2. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น
3. แนวความคิดเกี่ยวกับการวางแผน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
4. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนตำบล
5. บริบทเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี และการนำแผนพัฒนาไปสู่

การปฏิบัติ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน

1. ความหมายของการดำเนินงาน

มีผู้อธิบายความหมายของการดำเนินงานไว้ดังนี้

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2545 : 16) อธิบายว่า การดำเนินงานมีความหมาย เช่นเดียวกับการปฏิบัติงาน เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกายรวมทั้งการปฏิบัติ และพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสถานการณ์หนึ่งๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่ล่าช้า คือ บุคคลไม่ได้ปฏิบัติทันที แต่คาดคะเนว่าอาจปฏิบัติในโอกาสต่อไปเป็นพฤติกรรม ต้องอาศัย พฤติกรรมระดับต่างๆ เป็นส่วนประกอบ ทั้งทางความรู้ และทัศนคติ สามารถประเมินผลได้ง่าย

สรุปได้ว่า การดำเนินงาน คือ การปฏิบัติงานที่บุคคลแสดงออกทางกายและเป็น พฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ซึ่งการดำเนินงานอาจปฏิบัติได้ทันทีหรืออาจมีความล่าช้าตาม ปัจจัยต่างๆ เช่น ความรู้ ทัศนคติ โอกาส เป็นต้น

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน มีดังนี้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2545 : 32-33)

2.1 ลักษณะประชากร เป็นลักษณะที่ช่วยให้เห็นถึงภูมิหลังของบุคคล เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม สถานที่อยู่อาศัย ขนาดครอบครัว ตลอดจน สิ่งอื่น ๆ ที่คล้ายคลึง อย่างไรก็ตาม ลักษณะประชากรอย่างเดียวยังไม่เป็นเครื่องชี้วัดที่ดีที่จะแสดงถึงผลการปฏิบัติงานที่ดี ทั้งนี้ยังมีสิ่งที่เกี่ยวข้องคือ ความรู้ ความสามารถ และลักษณะทางจิตวิทยา

2.2 ลักษณะด้านความสามารถ เป็นสิ่งที่สำคัญในการพิจารณาเลือกคนเพื่อมาดำเนินงาน ความรู้ความสามารถเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการทำงานเป็นแรงจูงใจขั้นต้นที่มีผลกระทบต่อไหวพริบของบุคคลที่เอาชนะสภาพแวดล้อมได้ บุคคลที่รู้สึกว่ามีรู้ความสามารถในงานของเขา สามารถคิดได้ว่าเขาจะทำงานอย่างจริงจัง ดังนั้นความรู้ความสามารถแบ่งได้ 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพ และด้านสมอง ซึ่งบ่อยครั้งได้ใช้ผลการเรียนเป็นเครื่องชี้วัดถึงแนวโน้มของความรู้ความสามารถด้านสมองและการปฏิบัติงาน

2.3 ลักษณะด้านจิตวิทยา เป็นการแสดงแนวโน้มของพฤติกรรมแต่ละบุคคลที่เกิดขึ้นและมีอิทธิพลต่อข้างถาวรต่อพฤติกรรม ลักษณะทางจิตวิทยาเหล่านี้ เช่น ทักษะคติ การรับรู้ ความต้องการ และบุคลิกภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตามความสำคัญของคุณลักษณะประชากรเหล่านี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติและความจำเป็นแต่ละงานซึ่งเซอร์เมอร์ฮอร์อันและคณะเห็นว่าคุณลักษณะประชากรจะต้องมีความเหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละงาน เพื่อที่จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ

2.4 ความพยายามในการทำงาน คุณลักษณะประชากรที่มีความเหมาะสมกับความจำเป็นของงานนั้น ยังไม่สามารถที่จะทำให้บุคคลมีผลการปฏิบัติงานในระดับที่สูงทั้งนี้ยังมีตัวแปรหนึ่งที่สำคัญและต้องมี ก็คือ ความพยายามในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความปรารถนาที่จะปฏิบัติงานนั้น คือ ต้องมีแรงจูงใจที่จะทำงาน เป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคลที่มีผลโดยตรงและคงไว้ซึ่งความพยายามในการทำงาน คนที่มีแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยกำหนดความพยายามในการทำงาน

2.5 การสนับสนุนจากองค์กร ในการปฏิบัติงานของบุคคลจึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ บุคคลที่มีลักษณะ บุคคลตรงกับความจำเป็นของงานและได้รับการจูงใจในระดับสูง อาจไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดี หากได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงานหรือที่เรียกว่าข้อจำกัดด้านสถานการณ์ เช่น ขาดเวลาที่จะทำงาน งบประมาณ

เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงาน ไม่ชัดเจน ระดับความคาดหวังของผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ขาดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงาน ขาดการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาโดยการนำความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่องานมาเป็นองค์ประกอบในการแสดงพฤติกรรมออกมาเป็นความสามารถเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ได้แก่ คุณลักษณะประชากร ความรู้ ความสามารถ ของบุคคล ความพยายามในการทำงาน การสนับสนุนจากองค์กร

ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

1. ความหมายของการพัฒนา

สนธยา พลศรี (2545 : 5) ได้ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านคุณภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อม ด้วยการวางแผน โครงการ และดำเนินงาน โดยมนุษย์ เพื่อประโยชน์แก่ตัวของมนุษย์เอง

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2546 : 18) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา (Development) หมายถึง การมีคุณภาพชีวิต (Quality of life) ที่ดีขึ้น อาจวัดคุณภาพชีวิตได้หลายแบบ เช่น ทางการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ อนามัย หรือทางจิตใจ มีสิ่งเหล่านี้สูงขึ้นหรือมากขึ้นก็ถือว่าการพัฒนาสูงขึ้น หรือ สามารถสรุปความหมายของการพัฒนา ได้เป็น 3 ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงตามแผนหรือการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Planned or directed change) นั่นคือ การพัฒนามิได้เป็นเรื่องธรรมชาติหากเป็นความพยายามของมนุษย์ พยายามที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยกำหนดทิศทางหรือรายละเอียดเอาไว้ล่วงหน้าว่าจะพัฒนาอะไร พัฒนาอย่างไร ซ้ำอย่างไร ใครจะเป็นผู้พัฒนา และถูกพัฒนา

ประการที่สอง เป้าหมายสุดขยอของการพัฒนาอยู่ที่คน คนเป็นทั้งผู้ถูกพัฒนาและผู้รับผลของการพัฒนา มองคนเป็นกลุ่ม หรืออยู่ในกลุ่ม ดังนั้นการพัฒนาคนจึงรวมถึงการพัฒนาค้นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม

ประการสุดท้าย เป้าหมายของการพัฒนาคน กลุ่มคน หรือสังคม คือ ความอยู่ดีกินดีด้านต่างๆ หรือสภาพสังคมที่ดี ซึ่งรวมถึงสภาพทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองด้วย

จากนิยามแนวความคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การที่คนในชุมชนและสังคม โดยส่วนรวมได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับปรุงความรู้ความสามารถของตนเองและร่วมกันเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของตนเอง ชุมชนและสังคมให้ดีขึ้น ซึ่งการพัฒนาเป็นเสมือนกลวิธีที่ทำให้เกิดผลที่ต้องการ กล่าวคือ คุณภาพชีวิต ชุมชน และสังคมที่ดีขึ้น

2. ทฤษฎีศักยภาพการพัฒนาและการแพร่กระจาย (Development Potential Diffusion Theory)

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2546 : 17 – 18) ได้กล่าวถึงทฤษฎีศักยภาพการพัฒนาและการแพร่กระจาย ประกอบด้วย ปัจจัย 6 ประการ คือ

1. ทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เกิดการพัฒนา (Natural resource) เมื่อมีทรัพยากร เช่น น้ำมัน ทองคำ หรือเพชร แล้วสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดเป็นทรัพย์สินเงินทองสามารถจะนำไปใช้จ่ายยกระดับคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้นได้ ยังมีทรัพยากรธรรมชาติมีค่าจำนวนมาก ก็ยังทำให้ระดับการพัฒนาสูงมากขึ้นไปอีก

2. ทรัพยากรมนุษย์ ทำให้เกิดการพัฒนา (Human resource) โดยเฉพาะมนุษย์ในวัยแรงงานก่อให้เกิดปัจจัยผล คือ การพัฒนา ยิ่งมีคนในวัยแรงงานมากเท่าใด ก็ยังทำให้ระดับ การพัฒนาสูงมากขึ้นเพียงนั้น เหตุผลก็คือ คนวัยแรงงานมีกำลังแรงงานที่สามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตได้ เช่น เพิ่มการศึกษา ทำให้สุขภาพอนามัยแข็งแรง จิตใจมั่นคงเข้มแข็ง เป็นต้น ปัจจัยนี้จึงเป็นเหตุให้เกิดการพัฒนาได้

3. องค์กรสังคม ทำให้เกิดการพัฒนา (Social organization) หมายถึง องค์กรสังคมประเภทสหจร โดยที่องค์กรสังคมเหล่านี้จะช่วยทำให้เกิดพลังในการทำงาน ได้ใหญ่ขึ้นและมากขึ้น เพราะเป็นการรวมกำลังแรงงานกับงานใหญ่ๆ ที่ทำคนเดียวไม่ได้ องค์กรก็สามารถทำได้มาก และทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะได้ร่วมช่วยกันคิด ช่วยกันพิจารณา จึงมีความรอบคอบ ไม่บกพร่องหรือบกพร่องน้อย จึงเป็นเหตุให้เกิดการพัฒนา ได้อีกทางหนึ่ง

4. ภาวะผู้นำ ทำให้เกิดการพัฒนา (Leadership) หรือจำนวนผู้นำประเภทต่างๆ ยิ่งมีมากเท่าใด ก็จะทำให้การพัฒนา มีระดับสูงมากขึ้นเพียงนั้น ทั้งนี้ก็เพราะผู้นำมักจะ เป็นคนที่มีคุณภาพการทำงานของผู้นาจึงพลอยมีคุณภาพหรือประสิทธิภาพไปด้วย หรือไม่เช่นนั้น ผู้นำจะสามารถรวมคนได้เป็นจำนวนมาก กลายเป็นกลุ่มคนเป็นจำนวนมาก จึงทำงานใหญ่หรืองานปริมาณมากได้นอกจากนั้น ด้วยบารมีของผู้นำ ทำให้คนที่มารวมตัวกันทำงาน ทำงานอย่างทุ่มเทเพื่อผู้นำจึงทำให้เกิดผลดีแก่การพัฒนา

5. การติดต่อ ทำให้เกิดการพัฒนา (Contact) การติดต่อ หมายถึง การติดต่อระหว่างชุมชน ระหว่างเมือง หรือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะชุมชนเมือง ประเทศที่ด้อยพัฒนาจะได้ประโยชน์จากชุมชนเมือง ประเทศที่พัฒนาแล้วหรือเจริญกว่า ทั้งนี้เพราะการติดต่อเช่นนั้นทำให้เกิดการถ่ายทอด เรียนรู้ รับเอาความรู้ ความชำนาญ สินค้า เทคโนโลยีจากสังคมเจริญมาใช้หรือมาผลิตเครื่องมือ เครื่องใช้ สินค้าขึ้นมาในสังคมด้อยพัฒนา ทำให้สังคมด้อยพัฒนามี ความเจริญก้าวหน้าตามไปด้วย

6. การฝึกอบรม ทำให้เกิดการพัฒนา (Training) หากมองการฝึกอบรมว่าเป็นการศึกษา (Education) ก็ย่อมจะเป็นความสำคัญได้ชัดเจนในการทำให้เกิดการพัฒนา เพราะทำให้ความรู้ความชำนาญด้านต่างๆ ของคนสูงขึ้น การพัฒนาที่ย่อมจะสูงตามไปด้วย การศึกษาย่อมจะทำให้รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีการศึกษาก็ย่อมเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ องค์การสังคมก็มีคนมีคุณภาพไปด้วย ผู้นำที่มีการศึกษาย่อมมีคุณภาพดียิ่งขึ้น การติดต่อที่เฉลียวฉลาดอันเกิดจากการศึกษา ย่อมก่อผลประโยชน์ด้านการศึกษา พัฒนาการ การฝึกอบรมจึงช่วยให้เกิดการพัฒนาคด้วย

จากแนวความคิดการพัฒนาท้องถิ่น ให้มีระบบและมีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องเกิดจากความพยายามและความจริงใจของรัฐบาล ที่จะร่วมกันสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น บนเป้าหมายวิธีการที่สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีระบบที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติโดยรวม และปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศได้นั้น รัฐบาลจำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ คือ

1. การจัดระบบการปกครอง และระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินที่แน่นอน สร้างระบบและระเบียบ ตลอดจนขั้นตอนของการพัฒนาบทบาทของการบริหารส่วนท้องถิ่นร่วมกัน
2. สร้างภาวะผู้นำในท้องถิ่น โดยการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรม ตลอดจนการให้ความรอบรู้ทางด้านการบริหารการพัฒนา
3. สร้างโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างตรงเป้าหมายและต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นได้เข้าใจถึงบทบาทความสำคัญของตนต่อการพัฒนาท้องถิ่น
4. สร้างโครงสร้างระบบภาษีอากร และเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมเพียงพอที่ท้องถิ่นจะปฏิบัติเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้

แนวความคิดเกี่ยวกับการวางแผน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

1. ความหมายของการวางแผน

ธงชัย สันติวงษ์ (2540 : 23) กล่าวถึง การวางแผนเป็นการเลือกจุดมุ่งหมาย (Objectives) นโยบาย (Policies) โครงการ (Programs) และวิธีปฏิบัติงาน (Procedures) เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

สมคิด พรหมจ้อย (2546 : 7) ได้ให้ความหมายของการวางแผน หมายถึง กระบวนการพิจารณาล่วงหน้าในอนาคตว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ให้ใครทำ ทำไมจึงทำ ทำที่ไหน และทำเมื่อใด เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยอาศัยการดำเนินงานที่เป็นระบบมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2552 : 39) กล่าวไว้ใน “คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล” ว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการในการกำหนดทิศทางการบริหารงานขององค์กร โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทางการดำเนินงานและวิธีการปฏิบัติที่สอดคล้องกัน อย่างเป็นระบบเพื่อให้องค์กรสามารถบริหารงานภายใต้ทรัพยากรที่มีจำกัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุผล ในการทำงานตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า การวางแผนเป็นการตัดสินใจแบ่งสรรทรัพยากรต่างๆ ในปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าในอนาคต

2. ลักษณะของแผน

ลักษณะของการจัดทำแผนแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.1 แผนระยะยาว (Long – tem plan) เป็นแผนที่ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการประมาณ 10 ปี ขึ้นไป มีลักษณะเป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาอย่างกว้างๆ ส่วนใหญ่เป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่เป็นภาพรวมในระยะยาว เช่น การลดอัตราการเกิดของเด็กในประเทศ เป็นต้น

2.2 แผนระยะปานกลาง (Medium – tem plan) เป็นแผนที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 3-5 ปี ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาในภาพรวม เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น

2.3 แผนระยะสั้น (Shot – tem plan) เป็นแผนที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 1 ปี หรือน้อยกว่า โดยแผนระดับนี้ จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน เป้าหมายงบประมาณ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนกว่าแผนระยะยาวและระยะปานกลาง

3. คุณประโยชน์และข้อจำกัดของการวางแผน

ประชุม รอดประเสริฐ (2547 : 79) ได้อธิบายเกี่ยวกับคุณประโยชน์ และข้อจำกัดของการวางแผนไว้ ดังนี้

3.1 การวางแผนมีคุณประโยชน์หรือข้อดีต่อการบริหารงานหลายประเภท ดังนี้

3.1.1 การวางแผนสามารถบอกให้ทราบถึงศักยภาพของปัญหาและ โอกาสที่ปัญหาเหล่านั้นจะเกิด

3.1.2 การวางแผนสามารถปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ การตัดสินใจภายในองค์กรหรือหน่วยงานให้ดีขึ้น

3.1.3 การวางแผนสามารถชี้เฉพาะให้เห็นถึงทิศทาง ค่านิยม และวัตถุประสงค์ ในอนาคตของหน่วยงาน

3.1.4 การวางแผนสามารถช่วยให้แต่ละบุคคลหรือแต่ละหน่วยงานปรับตัว เข้าได้กับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

3.1.5 การวางแผนสามารถช่วยผู้บริหารให้มีความมั่นใจในอันที่จะนำความอยู่รอดปลอดภัยมาสู่องค์กรและหน่วยงาน

3.2 ข้อจำกัดของการวางแผน

การวางแผนอาจจะไม่มีประสิทธิภาพได้ ถ้าการวางแผนนั้นยังคงเขียนไว้บนแผ่นกระดาษและไม่เคยนำออกไปปฏิบัติเลย การวางแผนที่ดีนั้นจะต้องนำไปใช้ สิ่งใดหรือ จุดใดที่เป็นอุปสรรคก็จะต้อง ได้รับการปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสามารถกล่าวได้อีกว่าการวางแผนสามารถที่จะทดแทน กระบวนการบริหารอื่น ที่ได้ ดำเนินงานไปอย่างขาดประสิทธิภาพได้ แต่การวางแผนอาจสามารถชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องของกระบวนการบริหารงานนั้นได้

4. ความจำเป็นของการวางแผน

อนันต์ เกตุวงศ์ (2543 : 35) อธิบายว่าสาเหตุที่มีความจำเป็นที่ต้องมีการวางแผนมาจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

4.1 ปัญหา (Problem) เนื่องจากเกิดปัญหาบางประการในการดำเนินงานการวางแผนจึงได้กลายเป็นเครื่องมือของการแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นอย่างมาก เพราะการวางแผนจะเอื้ออำนวยให้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและตรงจุดมากที่สุด แต่อย่างไรก็ดี ปัญหาทุกปัญหานั้นจะต้องใช้การวางแผนเนื่องจากปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ก็อาจจะได้รับการแก้ไข ไปทันที ปัญหาที่ใหญ่ๆ และมีความสำคัญๆ เป็นส่วนใหญ่เท่านั้น ซึ่งต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบ ส่วนปัญหาอื่นๆ ก็อาจนำเอาหลักการของการวางแผนมาใช้แต่เพียงบางอย่างเท่านั้น ก็เพียงพอ กับความต้องการ

4.2 ความต้องการ (Need) ความต้องการอาจจะเป็นสิ่งที่กำหนดได้ยาก เพราะความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด แต่การวางแผนก็เป็นวิธีที่ดีที่สุด ที่จะทำให้ความต้องการ ได้รับ การตอบสนองในเวลาทีรวดเร็ว และประหยัด ความต้องการอาจจะไม่ใช่ความจำเป็นก็ได้ เช่น ความโก้เก๋ ซึ่งแตกต่างกับความต้องการที่จำเป็น เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และ ยารักษาโรค ฉะนั้นความต้องการจึงได้รับการพิจารณาเสียก่อนว่าเป็นความต้องการที่จำเป็นแค่ไหน และควรจัดลำดับก่อนหลังอย่างไร

4.3 นโยบายหรือคำสั่ง (Policy or directives) ผู้วางแผนอาจจะได้รับคำสั่งหรือวางแผนตามนโยบาย ซึ่งมาจากเบื้องบน โดยที่ผู้วางแผนอาจจะไม่มีโอกาสได้วิเคราะห์ เหตุการณ์พิจารณาถึงปัญหา หรือความจำเป็นแต่อย่างไร หรือในบางกรณีแผนที่ได้รับคำสั่งให้วางนั้น อาจจะไม่มีประโยชน์หรือผลเสียหายมากมาย แต่ก็ไม่สามารถหักท้วง หรือเสนอความคิดเห็นของตนเองให้เบื้องบนพิจารณาได้ จนเป็นที่กล่าวขวัญกันทั่วๆ ไป ว่านโยบายอยู่เหนือเหตุผล แต่การกล่าวเช่นนี้อาจจะขาดเหตุผลก็ได้ เพราะผู้ที่อยู่เบื้องบนอาจจะมีข้อมูลหรือเหตุผล ซึ่งผู้อยู่ได้บังคับบัญชาอาจจะไม่รู้หรือไม่เข้าใจ เช่น นโยบายในการเก็บภาษีผลิตภัณฑ์นั้นๆ มีราคาแพงขึ้นอาจจะทำให้ประชาชนบางส่วนข้องใจ แต่นโยบายนี้ก็มีจุดประสงค์แอบแฝงที่จะป้องกันและสนับสนุนให้ อุตสาหกรรมภายในประเทศได้มีโอกาสพัฒนาอย่างเต็มที่ และทัดเทียมกับอุตสาหกรรมในต่างประเทศ หรือเพื่อจะพัฒนาทรัพยากรภายในประเทศก็ได้ ฉะนั้นผู้วางแผนผู้บริหารชั้นสูงควรจะได้มีโอกาสทำความเข้าใจนโยบายหรือคำสั่งนั้นๆ ก่อนที่จะดำเนินการวางแผนต่อไป

5. กระบวนการวางแผน

อนันต์ เกตุวงศ์ (2543 : 160) ได้อธิบายขั้นตอนของการวางแผนเอาไว้

12 ขั้นตอน ดังนี้

5.1 เลือกวัตถุประสงค์ (Choose objectives) เนื่องจากวัตถุประสงค์เป็นเป้าหมายหรือจุดสุดท้ายของการวางแผน ถ้าไม่มีเป้าหมายปลายทางที่แน่นอนชัดเจน การที่จะคิดต่อไปถึงการกระทำและวิธีการที่จะกระทำก็ควรจะสร้างความยุ่งยากให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องไม่น้อย เมื่อกล่าวถึงวัตถุประสงค์ นักวิชาการด้านนี้จะต้องยกตัวอย่างเหมือนกันตลอดมา คือ ถ้าท่านไม่รู้ว่าจะไปไหน ท่านก็ไม่อาจเลือกวิธีการและทิศทางของการเดินทางได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

5.2 บอกกล่าววัตถุประสงค์ให้ผู้อื่นทราบ (Communicate objective) คนทำงานร่วมกันจะต้องทราบวัตถุประสงค์ขององค์กร ตั้งแต่วัตถุประสงค์ระดับสูงขององค์กรลงไปตามลำดับ จนถึงวัตถุประสงค์ของแต่ละตำแหน่งของแต่ละคน ผู้ร่วมงานแต่ละคนควรจะรู้วัตถุประสงค์ทุกระดับ ของทุกคนดังกล่าว การที่จะให้ทุกคนมีความเข้าใจและรู้ถึงวัตถุประสงค์ขององค์กร อาจจะอาศัยหลักการของการบริหารงาน โดยวัตถุประสงค์มาช่วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของการประเมินผู้นำจะต้องอาศัยผลงานที่สำคัญ ผู้นำจะต้องรู้วัตถุประสงค์และผู้นำควรมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นต้น

5.3 การกำหนดข้อสันนิษฐาน ซึ่งหมายถึง การประเมินอนาคต หรือการพยากรณ์ (Forecasting) ซึ่งมีหลักและวิธีการหลายๆ ประการ เช่น เทคนิคเดลฟี (Delphi technique) และค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving average) เป็นต้น

5.4 สํารวจทรัพยากร (Survey resources) เป็นการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าการทำงานให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์นั้นมีความเป็นไปได้ กล่าวคือ มีคน เงิน สิ่งที่อำนวยความสะดวก เวลา และปัจจัยอื่นๆ ที่จำเป็นในการทำงานตามแผนให้ไปสู่เป้าหมาย ได้ป้องกันการสร้างวิมานในอากาศ โดยที่มีการวางแผนไว้อย่างดี แต่ไม่มีปัจจัยที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จ

5.5 กำหนดนโยบาย (Establish policies) เพื่อเป็นแนวทางกว้างๆ สำหรับคนในองค์กร ได้ยึดเป็นหลักในการทำงานให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกทางเลือกให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หรือเพื่อกำจัดทางเลือกที่ไม่เหมาะสมออกไป

5.6 ระบุทางเลือก (Identify alternatives) เพื่อที่จะตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ผู้ตัดสินใจจะต้องรู้ทางเลือกทั้งหมดที่มีอยู่ซึ่งเป็นทางเลือกที่ไม่เหมาะสมออกไป

5.7 เปรียบเทียบทางเลือก (Compare alternatives) เมื่อมีทางเลือกแล้วขั้นนี้จึงเป็นการประเมินทางเลือกทั้งหลายที่มีอยู่เพื่อดูความเป็นไปได้ หรือเพื่อดูว่าจะทำได้หรือไม่ (Feasibility)

5.8 เลือกแนวทางของการกระทำ (Choose course of action) เมื่อประเมินทางเลือกและเปรียบเทียบทางเลือกแล้ว จะต้องตัดสินใจเลือกเอาทางที่เหมาะสมที่สุด ไม่ควรถึงเลให้เสียเวลาถ้าไม่จำเป็น

5.9 สร้างแนวทางปฏิบัติและกฎเกณฑ์ (Create procedures and rules) แนวปฏิบัติคือแนวทางอย่างละเอียดของการกระทำโดยมีนโยบายเป็นกรอบ และจะบอกถึงขั้นตอนเป็นลำดับ ทีละขั้นๆ ไปจนจบกระบวนการ ส่วนกฎเกณฑ์นั้น ไม่มีขั้นตอนก่อนหลังที่บอกได้โดยเวลาเหมือนแนวทางปฏิบัติ แต่จะเป็นข้อกำหนดเดี่ยวๆ ใดๆ ไม่มีความต่อเนื่อง เช่น กฎอันหนึ่งของการเล่นฟุตบอล คือ ห้ามใช้มือ เป็นต้น แนวทางและกฎเกณฑ์มีลักษณะเหมือนนโยบายย่อย เพื่อให้คนทำงานถือปฏิบัติ ในการสร้างสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางด้าน Time and Motion และพวกวิศวกรที่เกี่ยวข้องเพื่อประหยัดพลังงานความพยายาม รวมทั้งงบประมาณหรือค่าใช้จ่ายใน การปฏิบัติงาน และอาจรวมไปถึงการประหยัดเวลาด้วย

5.10 การกำหนดงบประมาณ (Establish budgets) งบประมาณเป็นตัวกำหนดการปฏิบัติงานที่สำคัญ ทรัพยากรทุกอย่างสามารถระบุในลักษณะของงบประมาณได้ และถือว่าเป็นแผนทางการเงินด้วย

5.11 กำหนดตารางเวลา (Establish time tables) ตารางเวลาการทำงาน โดยมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของแต่ละกิจกรรม รวมกันเป็นจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของแผนโดยอาศัยเทคนิคทางด้านแผนภูมิ Cpm และ Pert เป็นต้น

5.12 ตัดสินใจในเรื่องมาตรฐาน (Decide on standard) มาตรฐานมีไว้เพื่อวัดการปฏิบัติงานตามแผน เมื่อมีแผนแล้วสิ่งที่ตามมาก็คือ การควบคุมให้ทำตามแผน และมีการประเมินซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายของกระบวนการวางแผน

6. องค์ประกอบของการวางแผน

อนันต์ เกตุวงศ์ (2543 : 37-40) ได้กล่าวว่า ในการวางแผนใดๆ ผู้วางแผนจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบต่อไปนี้ด้วย

6.1 นโยบาย (Policy) ต้องนำไปคิดและวางแผนให้สอดคล้องกับทิศทางของนโยบายของหน่วยเหนือและหน่วยงาน

6.2 ยุทธศาสตร์ (Strategies) ต้องนำเอาวัตถุประสงค์ของหน่วยงานไปกำหนดยุทธศาสตร์ใช้ทรัพยากรที่อยู่อย่างจำกัดให้เกิดแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ต่อไป

6.3 กระบวนการ (Procedures) ต้องทราบแนวทางปฏิบัติในการวางแผนที่กำหนดไว้เป็นขั้นตอนก่อนหลัง

6.4 กฎระเบียบ (Rules) ต้องวางแผน โดยคำนึงถึงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

6.5 งบประมาณ (Budgets) การวางแผนต้องมีข้อมูลในเรื่องนี้อย่างเพียงพอ ก่อนที่จะกำหนดและคาดการณ์

6.6 ต้องมีข้อมูลรายละเอียด (Delta) เกี่ยวกับเรื่องที่จะวางแผน

7. ความสำคัญของการวางแผน

การวางแผนนั้นเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้สามารถทราบถึงแผนงานอนาคตที่จะกระทำหรือปฏิบัติให้เป็นแนวทางที่จะดำเนินการ ในอนาคต ซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหารงานอาจสรุปได้ ดังนี้

- 7.1 ทำให้การบริหารงานขององค์กรมีจุดหมายและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน
- 7.2 ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีระบบ มีกระบวนการที่แน่นอน
- 7.3 ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 7.4 ทำให้เกิดการประสานการดำเนินงานและลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

8. ประโยชน์ของการวางแผน

ในการจัดทำแผนพัฒนา มีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ดีขึ้น โดยสามารถแยกเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- 8.1 ทำให้มีกรอบแผนงาน และทิศทางในการพัฒนาที่ชัดเจน
- 8.2 ทำให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนตามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง
- 8.3 ทำให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรม และรายละเอียดงบประมาณที่จะดำเนินการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ตลอดจนเป็นการสนองตอบต่อปัญหาความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่
- 8.4 ทำให้การดำเนินการพัฒนาในพื้นที่ไม่เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น
- 8.5 ทำให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าว่า จะดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส

9. การนำแผนไปปฏิบัติ

การนำแผนไปปฏิบัติ เป็นเรื่องของการศึกษาว่าตัวขององค์กรสามารถนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรทางด้านการบริหารทั้งหมด ปฏิบัติงานให้บรรลุตามแผนขององค์กรที่ระบุได้ การศึกษาถึงการนำแผนไปใช้จึงเป็นการแสวงหาวิธีการและแนวทางเพื่อปรับปรุงแผน และการปฏิบัติงานในโครงการให้ดีขึ้น การศึกษาเรื่องการนำแผนไปใช้ถือว่าเป็นเงื่อนไขสำคัญในการนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาที่ดีในอนาคตอีกด้วย

วรเดช จันทรร (2548 : 58) ได้แยกแนวทางการนำแผนไปใช้ไว้ 6 แนวทาง

ได้แก่

9.1 แนวทางที่เน้นการวางแผนและการควบคุม หรือที่เรียกว่าตัวแบบที่ยืดหลัก

เหตุผล

9.2 แนวทางที่เน้นสมรรถนะขององค์กร หรือที่เรียกว่าตัวแบบทางด้านการ

จัดการ

9.3 แนวทางที่เน้นการมีส่วนร่วม การสร้างความผูกพัน และการยอมรับ หรือที่เรียกว่า ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์กร

9.4 แนวทางที่เน้นการสร้างความสำเร็จเกี่ยวกับสภาพความเป็นไปในระบบราชการ หรือที่เรียกว่า ตัวแบบทางด้านการบริหารของระบบราชการ

9.5 แนวทางที่เน้นการเจรจาและการต่อรอง หรือที่เรียกว่า ตัวแบบทางการเมือง

9.6 แนวทางที่เน้นการวิเคราะห์เชิงระบบ หรือที่เรียกว่าตัวแบบทั่วไป

10. ความสำเร็จของการนำแผนไปปฏิบัติ

วรเดช จันทรร (2548 : 102) ได้เสนองานของ แวน ฮอร์น และแวน มีเตอร์ ที่ใช้ตัวแบบเชิงระบบในการศึกษาปัญหาในกระบวนการนำแผนไปปฏิบัติ โดยเชื่อว่า ความสำเร็จของการนำแผนไปปฏิบัติ (ซึ่งทั่วไปดูจากการบรรลุผลการปฏิบัติตามกำหนดการด้วยความเรียบร้อยและการก่อให้เกิดผลกระทบของแผนงานตามที่พึงปรารถนา) ว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยหลักสามปัจจัยด้วยกัน ได้แก่ กระบวนการในการสื่อสารข้อความ สมรรถนะขององค์กรที่นำแผนไปปฏิบัติ และ ความร่วมมือสนับสนุนของผู้ปฏิบัติ ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการนำแผนไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่แยกจากกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการนำแผนไปปฏิบัติประกอบด้วยส่วนที่เป็นเรื่องของแผนกับส่วนที่เป็นการทดลอง ในส่วนที่เป็นเรื่องของแผน ประกอบด้วย การออกแบบแผนกับการนำไปปฏิบัติภาคสนาม ในส่วนที่เป็นเรื่องของการทดลอง

ประกอบด้วย การออกแบบแผนและวิธีการทดลอง การประเมิน การออกแบบ และการนำไปปฏิบัติภาคสนาม ตลอดจนการประเมินการนำไปปฏิบัติ ทั้งในระหว่างที่มีการนำไปปฏิบัติและเมื่อสิ้นสุดการนำไปปฏิบัติ การวิเคราะห์การนำแผน ไปปฏิบัติจะต้องคำนึงถึงสมรรถนะของเจ้าหน้าที่องค์การ และการจัดการ รวมทั้งยุทธวิธีในการปฏิบัติด้วย หลังจากนั้นก็ทำการประเมินการออกแบบหรือแผน และวิธีการ โดยการประเมินกิจกรรมภาคสนามว่าจะนำไปสู่ประสิทธิผลในการปฏิบัติหรือไม่ สอดคล้องกับแผนที่ระบุไว้เพียงใด สามารถปฏิบัติการทำกลางสิ่งแวดล้อมของระบบราชการและการเมืองได้ระดับใด และ เห็นว่า การวิเคราะห์การนำแผน ไปปฏิบัติควรพิจารณาถึง 1) สมรรถนะทางเทคนิคในการนำไปปฏิบัติ 2) ความเป็นไปได้ทางการเมือง และ 3) ยุทธวิธีทางเทคนิคและทางการเมืองในการนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่าการวิเคราะห์การนำแผน ไปปฏิบัติ นั้นแตกต่างไปจากวิเคราะห์แผน เพราะ การวิเคราะห์แผนมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ทางบวกและการยอมรับจากผู้ตัดสินใจในระดับสูง ส่วนการวิเคราะห์การนำไปปฏิบัติมุ่งที่การนำไปใช้ในทันทีที่เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่และการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

ความสำเร็จของการนำแผน ไปปฏิบัติว่า ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ คือ การมีสมรรถนะ การมีเป้าหมายในแผนที่ชัดเจน และการริเริ่มที่ดี ปัจจัยสำคัญที่มีต่อความสำเร็จของการนำแผน ไปปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญที่มีต่อความสำเร็จของการนำแผน ไปปฏิบัติว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้ จุดกำเนิดแผน ความสลับซับซ้อน การสนับสนุนแผน การซับซ้อนของการบริหาร สิ่งจูงใจของผู้ปฏิบัติตามแผน และการจัดสรรทรัพยากร

11. แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

11.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดทำแผนเป็นกระบวนการของการวางแผน ผู้วิจัยจึงรวบรวมความหมายของการวางแผนและความหมายของการจัดทำแผน จากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศมาเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

การวางแผนเป็นกระบวนการขั้นแรก ของการบริหารงานเพื่อบริหารทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การวางแผนมีคุณค่าอย่างมากต่อองค์กรหรือหน่วยงาน และมีความสำคัญยิ่งต่อความมุ่งหมายของแต่ละบุคคลในการปฏิบัติงาน (สุวิทย์ อุดมพานิชย์. 2548 : 9)

การวางแผนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารมีหน้าที่กำหนดเป้าหมายที่ต้องการ กำหนดวิธีการปฏิบัติและการตรวจสอบว่าได้ดำเนินการสำเร็จหรือไม่

แผน หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประกอบด้วย เป้าหมายและวิธีการเพื่อจะไปถึงเป้าหมายนั้น ซึ่งเป็นวิธีการที่กำหนดเอาไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะ ดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นกระบวนการของการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไรลงไป บ้างทำอะไรและทำอย่างไรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยแผนนั้นๆ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญ คือ ต้องเกี่ยวข้องกับอนาคต (Involve the future) ต้องมีผลต่อองค์กรหรือสังคม (Personal or organizational causation) (วิทยา คำนธำรงกุล. 2546 : 128)

11.2 เครื่องมือในการบริหารที่ทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ

แผนเป็นเครื่องมืออันดับแรกในการบริหารที่จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีหลักในการวางแผนงาน ดังนี้ (ธงชัย สันติวงษ์. 2540 : 50)

11.2.1 การวางแผนงานมีหลักการพื้นฐานคือ การคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต วัตถุประสงค์ของงานที่จะปฏิบัติ นโยบายขององค์กรหรือของหน่วยงาน แผนงานว่า จะทำอะไรเมื่อไรและอย่างไร

11.2.2 การวางแผนเป็นกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงาน เพราะถือว่าการวางแผนงานไว้ เป็นการกำหนดการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า จะทำให้การบริหาร บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ได้

11.2.3 การวางแผนงานเป็นหน้าที่ประการแรกของผู้บริหารและจำเป็นต้อง ทำก่อนการปฏิบัติงานนั้นๆ

11.2.4 วัตถุประสงค์และนโยบายเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดของการ วางแผนงานเพราะความสำเร็จของงาน คือ งานนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ก่อนที่จะ วางแผนงานในเรื่องใดๆ จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ในเรื่องนั้นๆ อย่าง แจ่มชัดเสียก่อน เพื่อจะได้กำหนดการปฏิบัติงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยไม่ผิดพลาดและ แผนงานที่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนจะช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จได้ง่าย

11.2.5 ในการวางแผน จะต้องคำนึงถึงสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องรวมถึงสภาพภูมิศาสตร์ สภาพสังคม พฤติกรรมของบุคคลตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ

11.2.6 การวางแผน จะต้องคำนึงถึงปัจจัย หรือทรัพยากรในการบริหาร เช่น คนวัสดุ สถานที่ว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยจะต้องวางแผนให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและได้ผลเต็มที่

11.2.7 การวางแผนที่จำเป็นในการปฏิบัติงานต้องมีข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไว้ให้พร้อมที่จะดำเนินงานด้วย

11.2.8 การวางแผน เนื่องจากเป็นการกำหนดการปฏิบัติงานในอนาคตแล้ว เราต้องคำนึงถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตด้วยเพื่อกำหนดแผนและหาวิธีการปฏิบัติไว้หลายๆ ทางเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น

11.2.9 การวางแผนจำเป็นต้องมีในทุกระดับขององค์กร

11.2.10 แผนงานควรมีลักษณะยืดหยุ่น สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์อยู่เสมอ

11.2.11 เมื่อมีการวางแผนแล้วจะต้องมีการพิจารณาการดำเนินการตามแผน และวางระบบการควบคุมการปฏิบัติงานด้วยเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้

11.2.12 แผนที่วางไว้จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงอยู่เสมอ

11.3 ลักษณะของแผนที่ดีมีประสิทธิภาพ

ลักษณะของแผนที่ดีมีประสิทธิภาพควรมีลักษณะ ดังนี้ (ธงชัย สันติวงษ์, 2540 : 52)

11.3.1 มีความเฉพาะเจาะจงความหมายว่า แผนนั้นสามารถนำไปใช้ได้ โดยตรงสำหรับโครงการนั้นๆ เช่น ระบุว่าควรใช้วิธีการอย่างไรจึงจะได้ผลดีที่สุด แผนควรมีลักษณะที่เฉพาะมากกว่ามีลักษณะกว้างหรือกล่าวทั่วๆ ไป การที่เฉพาะจะก่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งทำให้การดำเนินตามแผนเป็นไปอย่างถูกต้อง

11.3.2 ทำให้เกิดการประสานงาน ลักษณะของแผนที่ดีจะต้องกำหนดให้มีหน้าที่ต่างๆ และฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีการประสานงานในการปฏิบัติงาน

11.3.3 สามารถนำไปใช้งานได้จริงเป็นแผนที่เหมาะสมไม่เกินความเป็นจริงในการปฏิบัติ

11.3.4 ทำให้เกิดการควบคุมที่ดีขึ้น แผนที่ดีต้องเป็นแนวทางและเป็นมาตรฐานเพื่อที่จะสามารถใช้ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

11.3.5 มีความยืดหยุ่น เพราะในบางครั้งองค์ประกอบบางประการของแผน อาจต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เนื่องจากสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์บางอย่างมีการ เปลี่ยนแปลงแผนจึงต้องมีลักษณะยืดหยุ่นได้เพื่อความเหมาะสม

11.3.6 ต้องได้รับการยอมรับ จากฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพราะการยอมรับจากฝ่ายที่ เกี่ยวข้อง จะนำมาซึ่งความตั้งใจและความร่วมมือเป็นอย่างดีในการนำไปปฏิบัติ

11.3.7 ลักษณะของแผนที่ดีจะต้องมีตารางเวลาเพื่อช่วยจัดเวลาที่สูญเปล่า ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติตามแผนรวดเร็วทันเวลาทำให้การบริหารเวลามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

11.4 ความสำคัญของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ชัยยุทธ รัตนปทุมววรรณ (2544 : 55-61) ได้สรุปความสำคัญของการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น ว่ามีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างมาก และ สามารถสรุปประเด็นหลักๆ สำคัญ ดังนี้

11.4.1 การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องดำเนินการ จัดทำให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนา ท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ประกอบแนวทางของพระราชกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ และหน้าที่ใน การจัดระบบการบริหารสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ประกอบกับ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

11.4.2 วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายเพื่อให้ท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาของ ท้องถิ่น แต่ละแห่งในเพื่อเป็นการบริหารจัดการในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

11.4.3 เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถกำหนดสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา หรือเป้าหมายในการพัฒนาของท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน และเพื่อสนองตอบต่อ ความต้องการให้กับประชาชนในท้องถิ่นตนเอง

11.4.4 เพื่อให้ท้องถิ่นกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมการพัฒนา และแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนและเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อ ประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น

11.4.5 เพื่อให้ท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากร และ งบประมาณของท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเป็น ไปตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วน

11.4.6 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประสานการปฏิบัติการในการพัฒนา ภายในท้องถิ่น และเป็นการประสานการพัฒนา กับหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่

11.5 ประโยชน์ของแผนพัฒนาตำบล

ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล มีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ดีขึ้น โดยสามารถแยกเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

11.5.1 ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีกรอบแผนงาน และทิศทางในการพัฒนาที่ชัดเจน

11.5.2 ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนงาน โครงการ กิจกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนตามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

11.5.3 ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนงาน โครงการ กิจกรรม และรายละเอียดงบประมาณในที่จะดำเนินการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ตลอดจนเป็นการสนองตอบต่อปัญหาความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่

11.5.4 ทำให้การดำเนินการพัฒนาในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น

11.5.5 ทำให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส

12. ระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 การกำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น และการถ่วงโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรรายได้ ทั้งที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองและรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด การวางแผน ถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การปกครองส่วนท้องถิ่น บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีการปฏิบัติตามแผนงาน โครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตาม วัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการนั้น

จะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาคม

พระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16, 17 เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ใน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนอกจากจะมีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้ว ยังมีอำนาจ และหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของตนเองในระยะปานกลาง ถึงระยะยาวเพื่อให้ทราบทิศทาง และความต้องการพัฒนาในอนาคตโดยในการจัดทำแผนพัฒนา ได้กำหนดให้ประชาชน และ ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ การติดตามประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้กระบวนการวางแผนท้องถิ่นสอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ และเพื่อให้การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลับไปปฏิบัติได้จริง จำเป็นต้องจัดทำแผนงบประมาณระยะ 3 ปี ที่ยึดผลสำเร็จของงานเป็นเป้าหมายของการทำงาน และมีลักษณะที่เป็นแผนก้าวหน้าเพื่อสร้างความมั่นใจในการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนานั้นๆ ในทุกระยะ 3 ปี

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งเป็นแผนระยะปานกลาง หรือ ระยะยาว ที่ กำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ไม่ได้กำหนดระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ดังนั้น การกำหนดหัวระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จึงขึ้นอยู่กับแนวคิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้ายาวนานเพียงใด ประกอบกับข้อมูลปัญหาที่ต้องการแก้ไข เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นแผนพัฒนาที่กำหนดทิศทางความต้องการพัฒนาในอนาคต ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาก่อนการจัดทำแผนสามปี เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แล้วจะต้องกำหนดระยะเวลาดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ให้เหมาะสมเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสามปีแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลให้ครบถ้วน ทันสมัย ซึ่ง ได้แก่ ข้อมูลในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยข้อมูลควรแสดงแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไป แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการให้ความเห็น

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาจะต้องตระหนักว่าแผนพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่างๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรม และรัฐวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การ พัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัดในระดับจังหวัดตลอดจนยุทธศาสตร์การ พัฒนา อำเภอ และแผนพัฒนาอำเภอในระดับอำเภอ ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับ จังหวัดอำเภอนั้น ทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมหรือมีส่วน เกี่ยวข้องอยู่ด้วย (สมชาย บำรุงทรัพย์ และ ณิชวีภา โฆษิตตันติบุญย์. 2544 : 221)

12.1 การวางแผนทางการบริหารควรมีสาระสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

12.1.1 การวางแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคต การวางแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดทิศทางของงานในอนาคต ผู้บริหารจะต้องอาศัยแผนเพื่อเป็นเสมือนเข็มทิศหรือ กรอบใน การบริหารงานรวมทั้งเป็นแนวทางการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มี ประสิทธิภาพ เช่น ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

12.1.2 การวางแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพและทรัพยากรของ ท้องถิ่นเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ

12.1.3 การวางแผนจะต้องครอบคลุมทุกหน่วยงาน

12.2 ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ได้แบ่งแผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ประการ ดังนี้

12.2.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนา ซึ่งแสดงถึง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

12.2.2 แผนพัฒนาสามปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการ กำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความ ต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็น ประจำทุกปีโดยมีลักษณะดังนี้

1) เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติโดยมีหลักคิด ที่ว่าภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่งๆ จะมีแนวทางการพัฒนา ได้มากกว่า หนึ่งแนวทาง และ

ภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่งๆ จะมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนา และวิสัยทัศน์

2) เป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้แผนพัฒนาสามปี เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี

3) เป็นแผนพัฒนาแบบหมุนเวียนเนื่องจากแผนพัฒนาสามปีมีลักษณะเป็นแผนที่มีความต่อเนื่อง เป็นแผนก้าวนำครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

12.2.3 แผนการดำเนินงาน หมายถึง แผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น

12.3 การที่ท้องถิ่นจะพัฒนาไปในทิศทางใด จำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์หรือภาพในอนาคตและแปลงมาสู่การปฏิบัติ เนื่องจากการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการบริหารการปกครอง การบริหารงานบุคคล การบริหารการเงินและการคลัง การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนด ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 กำหนดองค์กรที่มีความรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนา ดังนี้

12.3.1 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการพัฒนาเมืองพัทยา คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง เป็นองค์กรที่มีหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ การผังเมือง ตลอดจนให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

12.3.2 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเมืองพัทยา คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และ

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง เป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำวางแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด

12.3.3 คณะกรรมการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเมืองพัทยา คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่กำหนดกรอบ ทิศทาง แนวทาง รวมทั้งประสานการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาจังหวัด อำเภอ ตรวจสอบวิเคราะห์และประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด และให้ความเห็นชอบร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หรือแผนพัฒนาสามปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด รวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อ ประโยชน์ในการประสานแผน ทั้งนี้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนา อาจมอบอำนาจในการให้ความเห็นชอบ ร่างแผนพัฒนา ให้คณะอนุกรรมการประสานแผนระดับอำเภอ เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทน ภายใต้ การกำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการประสานแผนกำหนด แผนพัฒนาสามปี เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดที่ว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่งๆ จะมีแนวทางการพัฒนา ได้มากกว่าหนึ่งแนวทางและภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่งๆ จะมีโครงการ/กิจกรรม ได้มากกว่าหนึ่ง โครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการเพื่อจุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

12.4 ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดการทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 องค์กรจัดทำแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ดังนี้

ข้อ 7 องค์กรจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

7.1 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

7.2 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ 8 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

8.1 ผู้บริหารท้องถิ่น

8.2 รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นทุกคน กรรมการ

8.3 สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

8.4 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

8.5 ผู้แทนภาคราชการและ/หรือวิสาหกิจผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน

ไม่น้อยกว่าสามคน กรรมการ

8.6 ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อย

กว่า สามคนแต่ไม่เกินหกคน กรรมการ

8.7 ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการและเลขานุการ

8.8 หัวหน้าส่วนบริการที่มีหน้าที่จัดทำแผน ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 9 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

9.1 ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานกรรมการ

9.2 หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ

9.3 ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน

กรรมการ

9.4 หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน กรรมการและเลขานุการ

9.5 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ข้อ 10 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นอำนาจหน้าที่ ดังนี้

10.1 กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก

อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจ

หน้าที่ผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การ

ผังเมือง การกักถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ การจัดทำ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้เน้นดำเนินการใน

ยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลกระทบต่อประชาชน โดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การ

ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพตติค และตามอำนาจ กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนา

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภา

ท้องถิ่น แผนชุมชน

ในการนำเข้าประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นให้คำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้อง

ดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย

10.2 ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

ในการจัดทำร่างแผนพัฒนาให้เทศบาลเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง นำปัญหาความต้องการจากแผนชุมชนที่เกินศักยภาพของชุมชนที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพของเทศบาลเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งให้เสนอปัญหา ความต้องการ ไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่

10.3 พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนการดำเนินงานประจำปีของท้องถิ่น

10.4 ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตาม ข้อ 19 (19.2)

10.5 พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

10.6 แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

10.7 ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นและจัดทำเป็น โครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

ข้อ 11 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนการดำเนินงานและทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ 19 (19.1)

ข้อ 28 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

28.1 สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน

28.2 ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

28.3 ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน

สองคน

28.4 หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน

28.5 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธาน
คณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ
กรรมการตามข้อ 28 ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจ
ได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ 29 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจ
หน้าที่ ดังนี้

29.1 กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนา

29.2 ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

29.3 รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตาม และ
ประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น
คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้
ประชาชนในท้องถิ่นทราบ โดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี
ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

29.4 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตาม
หน้าที่เห็นสมควร

ข้อ 34 การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการ
จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 17 ได้กำหนดไว้ ดังนี้

34.1 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น กำหนด
ประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาใน
แผนยุทธศาสตร์การพัฒนารวมทั้งสอดคล้องกับปัญหา ความคิดเห็นของประชาชนและชุมชน
โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณา
ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

34.2 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวม
ประเด็นหลักการพัฒนา ปัญหา ความต้องการ และข้อมูลนำมาจัดทำแผนพัฒนาสามปี แล้ว
เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

34.3 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาวางแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอ
ผู้บริหารท้องถิ่น

34.4 ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนตำบล

1. การปกครองท้องถิ่น

โกวิทย์ พวงงาม (2546 : 21) ได้ให้ความหมาย การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครอง ที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง และดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้จะปราศจากการควบคุมของรัฐ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นที่รัฐทำให้เกิดขึ้น หรือการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระ เพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจอิสระ พร้อมความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้ โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

จากความหมายของการปกครองท้องถิ่นข้างต้นสามารถสรุปเป็นหลักการปกครองท้องถิ่นในสาระสำคัญ ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม. 2546 : 21 – 22)

1.1 การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านี้อาจมีความแตกต่างกัน ในด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นของไทยจัดเป็น กรุงเทพมหานคร เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลและเมืองพัทยา ตามเหตุผลดังกล่าว

1.2 หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไปไม่มีขอบเขตหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็จะกลายเป็นรัฐอธิปไตยเอง

เป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

1.3 หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.3.1 หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่ และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติตำบล เป็นต้น

1.3.2 สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่นคืออำนาจในการกำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ

1.4 มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่นจัดแบ่งเป็นสองฝ่ายคือ องค์กรฝ่ายบริหาร และองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลจะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหารและสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบมหานคร คือ กรุงเทพมหานคร จะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหาร สภากรุงเทพมหานครจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

1.5 ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวความคิดที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้สมเจตนา รมณ์ และความต้องการของชุมชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง อีกด้วย

จากที่นักวิชาการได้ให้ความหมาย ของการปกครองท้องถิ่น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารพัฒนาและให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่ องค์กรปกครองท้องถิ่นดังกล่าวมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ และการดำเนินกิจการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนด ภายในท้องถิ่นของตนเอง และหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น และต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาล

2. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

2.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2.2 เพื่อสนองตอบต่อความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

2.3 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษ การปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

3. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

3.1 การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

3.2 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3.3 การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกใน ความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึง อุปสรรค ปัญหา และช่วยกัน แก้ไขปัญหาของท้องถิ่น

3.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรง เป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

3.5 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของ ประเทศในอนาคต

3.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

4. องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลถือว่าเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่เล็กที่สุด ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ประชาชนสามารถเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาตำบล การตรวจสอบการกำกับดูแลได้ง่ายที่สุด ตลอดจนเป็นเวทีประชาธิปไตยของประชาชนในการ ระดมความรู้ และความคิดการตัดสินใจ วางแผนพัฒนา การดำเนินการ และการระดมทุน ทรัพยากร เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองที่มีความเหมาะสม ทั้งในแง่ เศรษฐกิจ โครงสร้างขององค์กรและในแง่การมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งขึ้น โดย พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทน ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 นับตั้งแต่ พ.ร.บ. สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2537 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศออกเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบสภาตำบล และรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่ง “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542)” (กระทรวงมหาดไทย. 2542 : 10-11) ได้บัญญัติถึงหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ใน มาตรา 40 ว่าด้วย สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ปีละ 150,000 บาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภาตำบลที่ได้มีประกาศของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลให้ทำโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งจะต้องระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ในประกาศด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง อันเป็นตัวแทนของประชาชน โดยแท้จริง มีจำนวนที่มากกว่าที่มาจากการแต่งตั้ง และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้มีเฉพาะผู้แทนของประชาชนที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชน โดยตรง ทำหน้าที่เป็นทั้งฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ ในการพัฒนาครอบคลุมในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิตของประชาชน และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดไว้

4.1 การกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่องค์การบริหารส่วนตำบล และอำนาจหน้าที่

ตามพระราชกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

มาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- 16.1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 16.2 การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- 16.3 การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- 16.4 การสาธารณสุขปโภค และการก่อสร้างอื่นๆ
- 16.5 การสาธารณสุขการ
- 16.6 การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- 16.7 การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- 16.8 การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 16.9 การจัดการศึกษา
- 16.10 การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี

คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

- 16.11 การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ

วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

- 16.12 การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

- 16.13 การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

- 16.14 การส่งเสริมกีฬา

- 16.15 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของ

ประชาชน

- 16.16 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการพัฒนาท้องถิ่น

- 16.17 การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ

บ้านเมือง

- 16.18 การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

- 16.19 การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

- 16.20 การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน

- 16.21 การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

- 16.22 การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

- 16.23 การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการ

อนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ

16.24 การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

16.25 การผังเมือง

16.26 การขนส่งและวิศวกรรมจราจร

16.27 การดูแลรักษาที่สาธารณะ

16.28 การควบคุมอาหาร

16.29 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

16.30 การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการ
ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

16.31 กิจกรรมอื่นใดตามที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

บริบทเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรีและการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

1. สภาพทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง และเป็นองค์กรนิติบุคคล ที่ถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 หมวด 2 ว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 40 ซึ่งได้รับการยกฐานะจากสภาตำบล เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในแนวชายแดนไทยและลาว มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ติดริมฝั่งแม่น้ำโขงและแม่น้ำสงคราม มีเนื้อที่ติดแม่น้ำกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งอยู่เลขที่ 61 หมู่ที่ 16 บ้านม่วงเหล่าหลวง ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ห่างจากตัวอำเภอท่าอุเทน ประมาณ 18 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัด 42 กิโลเมตร องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 45,700 ไร่ หรือประมาณ 76 ตารางกิโลเมตร

ทิศเหนือ	ติดกับ ตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
ทิศใต้	ติดกับ ตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
ทิศตะวันออก	ติดกับ แม่น้ำโขงกั้นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดกับ ตำบลนาคำ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 1 จำนวนหมู่บ้าน คริวเรือน และประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน หลังคาเรือน	ประชากร (คน)		
			ชาย	หญิง	รวม
1	ไชยบุรี	139	215	266	481
2	ตาลปากน้ำ	148	294	286	580
3	ไชยบุรี	73	159	152	311
4	นาหนองบก	74	157	159	316
5	หาดกวน	242	397	385	782
6	นาเพียง	183	396	335	731
7	ไชยบุรี	130	275	277	552
8	วังโพธิ์	111	205	182	387
9	แก้วปิดโป่ง	413	477	503	980
10	คอนตู	199	283	297	580
11	ตาลปากน้ำ	121	233	257	490
12	วังโพธิ์	140	292	274	566
13	หาดกวน	139	252	222	474
14	หนองบัวหลวง	100	174	181	355
15	แก้วปิดโป่ง	176	273	268	541
16	ม่วงเหล่าหลวง	83	152	153	305
รวม		2,471	4,234	4,197	8,431

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี. 2554 ก : 8

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

2.1 การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยการทำนาปี และปลูกพืชสวนตามฤดูกาล เช่น ข้าวโพด พริก ถั่ว แตงโม นอกจากนี้บางส่วนยังยึดอาชีพเลี้ยงปลาในกระชังริมแม่น้ำโขง เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์ส่งขายต่างจังหวัด หมู่บ้านใกล้เคียงในนาม "ส้มปลาโค" รวมทั้งยึดอาชีพตัดถักรวมพื้นบ้านพอประปรายสำหรับแรงงาน

ในวัยกลางคนจะเดินทางไปทำงานต่างถิ่น เช่น ในกรุงเทพฯ หรือเมืองเศรษฐกิจต่างๆ ของประเทศ รวมทั้งไปขายแรงงานต่างประเทศ เท่าที่ผ่านมา ประมาณร้อยละ 50 จะอยู่ในภูมิภาคเอเชีย รองลงมา คือ แถวตะวันออกกลาง ประชาชนประกอบอาชีพกสิกรรม การปศุสัตว์ การประมงและป่าไม้ โดยจะปลูกข้าวเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาจะเป็นการปลูกพืชไร่ เช่น ยางพารา สำหรับพื้นที่ที่คิดริเริ่ม โขงจะปลูกยาสูบ และข้าวโพด ตลอดแนว รวมทั้งพืชตระกูลถั่วต่างๆ การปศุสัตว์ จะทำการเลี้ยงสัตว์แบบพื้นบ้าน รวมทั้งเลี้ยง โค กระบือ เป็นต้น พืชเศรษฐกิจประจำตำบล คือ ข้าว รองลงมาเป็นยางพารา ข้าวโพด สับปะรด

2.2 หน่วยธุรกิจในเขต ได้แก่

2.2.1 หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

1) โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่เกิน 5 แรกม้า	4	แห่ง
2) กลุ่มอาชีพ	46	กลุ่ม
3) โรงน้ำแข็งและน้ำดื่ม	1	แห่ง
4) บริษัทประกอบกิจการรับเหมา	2	แห่ง
5) ร้านค้าขนาดเล็ก	61	แห่ง
6) ร้านซ่อมรถ	2	แห่ง

ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่อยู่ในรูปการเป็นครัวเรือน เช่น การทำร้านค้า โดยอาศัยได้ทุนบ้านเป็นสถานที่ตั้ง กระจายอยู่ในทุกหมู่บ้าน เฉลี่ยประมาณหมู่บ้านละ 3-5 ร้าน เป็นคนไทยเสียส่วนใหญ่ การค้าขายจะไม่เป็นการส่งออกนอกพื้นที่ บางครั้งจะมีพ่อค้ามารับหรือส่งสินค้าภายในเขตตำบล

3. สภาพทางสังคม

3.1 แหล่งการศึกษา

ดำเนินการศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 ปี ส่วนมากจะอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แยกได้ ดังนี้

3.1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไชยบุรี มีเด็กเล็ก 52 คน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวังโพธิ์ มีเด็กเล็ก 100 คน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนคู มีเด็กเล็ก 32 คน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแก้วปิดโป่ง มีเด็กเล็กประมาณ 50 คน มีเป้าหมายเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมแก่เด็ก

3.1.2 โรงเรียนระดับอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนชุมชนบ้านไชยบุรี โรงเรียนบ้านตาลปากน้ำ โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ โรงเรียนบ้านหาดกวน โรงเรียนบ้านแก้วปัดโป่ง โรงเรียนบ้านนาเพียง โรงเรียนบ้านนาหนองบก และโรงเรียนบ้านคอนคู้ สำหรับโรงเรียนบ้านหาดกวน และโรงเรียนบ้านแก้วปัดโป่ง ได้ขยายเป็นโรงเรียนขยายโอกาส ที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม มีพื้นที่บริการกว่า 3 ตำบล และห้องสมุดตำบล 1 แห่ง

นอกจากจะเรียนในสถาบันการศึกษาในภาคบังคับแล้ว นักเรียนที่ไม่มีโอกาสศึกษาบางส่วนยังนิยมศึกษาในระบบการเรียนแบบผู้ใหญ่ เช่น กศน. หรือการพัฒนาอาชีพด้านต่างๆ จากส่วนราชการและองค์กรเอกชนด้วย

3.2 สถาบันและองค์กรศาสนา

กว่าร้อยละ 98 ของประชากรรวมทั้งตำบล นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์และอื่นๆ ชาวตำบลไชยบุรีประกอบด้วย ชนเผ่าญ้อเป็นหลัก เผ่ากะเลิง เผ่าลาว ไส้บางส่วน

3.2.1 แหล่งสถาบันและวัฒนธรรม

1) สภาวัฒนธรรมประจำตำบล	1	แห่ง
2) วัด	15	แห่ง
3) สำนักสงฆ์	1	แห่ง
4) โบสถ์คริสต์	-	แห่ง
5) โบราณสถาน	1	แห่ง คือ พระธาตุไชยบุรี
5) ขนบธรรมเนียมประเพณี		

ตำบลไชยบุรี มีประเพณีฮีตสิบสองครองสิบสี่ มีประเพณีตลอดปี เช่น การทำบุญประเพณีประจำเดือนต่างๆ อาทิ บุญเดือน 4 เทศกาลสงกรานต์ บุญมหาชาติ บุญกองข้าว (บุญข้าวเปลือก) หลังฤดูเก็บเกี่ยว และที่สำคัญมีประเพณีบุญเดือนหกคือ บุญบั้งไฟไชยบุรี ซึ่งจะจัดงานในเดือนหกของทุกๆ ปี และมีการประกวดการแข่งขันบั้งไฟจากหมู่บ้านต่างๆ ซึ่งสร้างชื่อเสียงให้ชาวไชยบุรีมาโดยตลอด

3.3 สาธารณสุข

ประกอบด้วยบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน โดยเครือข่าย อสม. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 3 แห่ง คือ

3.3.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไชยบุรี ให้บริการทั่วไป ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านไชยบุรี

3.3.2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหาดกวน ให้บริการทั่วไป ตั้งอยู่หมู่ที่ 13 บ้านหาดกวน

3.3.3 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแก้วปัดโป่ง ให้บริการทั่วไป ตั้งอยู่หมู่ที่ 15 บ้านแก้วปัดโป่ง

การให้บริการจะแบ่งกระจายตามสภาพของหมู่บ้าน ตามความหนาแน่นและประชากร การสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี จะร่วมทำกิจกรรมค้ำนี้ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทั้ง 3 แห่ง องค์กรชุมชนต่างๆ ในการร่วมกำจัดโรคไข้เลือดออก โดยเฉพาะการพ่นหมอกควันและแจกจ่ายทรายอะเบท ในพื้นที่ รวมทั้งร่วมรณรงค์ด้านต่างๆ ภายใต้พระราชบัญญัติสาธารณสุข ปี 2535 อีกด้วย นอกจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลแล้ว ยังมีสถานพยาบาลเอกชนในรูปแบบคลินิก อีก 2 แห่ง

3.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ประกอบด้วยสถานีตำรวจชุมชน 1 แห่ง และกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน ที่ 237 จำนวน 1 แห่ง ให้บริการและออกตรวจรักษาความสงบต่างๆ ในเขตตำบลไชยบุรี รวมทั้งศูนย์อำนวยการ อบพร. 1 แห่ง

4. การบริการขั้นพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม

เส้นทางคมนาคมสายหลัก 1 สาย เป็นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 สายอำเภอท่าอุเทน – นครพนม ใช้เป็นเส้นทางหลักสัญจรไปมาติดต่อเขตจังหวัดและอำเภอใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีเส้นทางใหญ่เชื่อมระหว่างหมู่บ้านอีก 3 สาย คือ สายบ้านตาลปากน้ำ – บ้านแก้วปัดโป่ง สายบ้านนาเพียง – บ้านหาดกวน และบ้านไชยบุรี – บ้านนาหนองบก การคมนาคมภายในตำบลมีความสะดวกพอสมควร แต่บางสายกำลังพัฒนาจากทางลูกรังเป็นคอนกรีตและลาดยางต่อไปในอนาคต

4.2 การโทรคมนาคม

มีไปรษณีย์เอกชนประจำตำบล 1 แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านไชยบุรี ตำบลไชยบุรี ให้บริการไปรษณีย์ทั่วไป การโทรศัพท์ประชาชนประมาณ 50 เบอร์เซ็นต์ ยังให้บริการโทรศัพท์สาธารณะและโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพราะส่วนมากยังไม่มีตู้สายการให้บริการทั่วถึง

โดยอาศัยเครือข่ายจากโทรศัพท์สาธารณะอีก 50 เบอร์เซ็นต์ ได้มีเครือข่ายชุมสายโทรศัพท์ (โทรศัพท์บ้าน) ใช้แล้ว ในภายภาคหน้าคาดว่าจะประสานขอติดตั้งโทรศัพท์ประจำหมู่บ้านจนครบทุกหมู่บ้าน

4.3 การไฟฟ้า

ทุกหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้าน แต่มีบางครัวเรือนจากทั้ง 16 หมู่บ้าน ที่ขยายครอบครัวยกออกมามักประสบปัญหาการใช้ไฟฟ้า เนื่องจากการติดตั้งไม่คุ้มทุนและไม่ทั่วถึง รวมทั้งห่างไกลชุมชนหรือใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง อนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรีจะขยายและให้บริการไฟฟ้าให้ทั่วถึง

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรียังให้บริการไฟฟ้าถนนสาธารณะทุกหมู่บ้าน เพื่อความปลอดภัยในทรัพย์สินและอื่นๆ แก่ประชาชน

4.4 แหล่งน้ำธรรมชาติและอื่นๆ

ในเขตตำบลไชยบุรี มีแหล่งน้ำอยู่หลายแห่ง ส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น สระ หนอง ลำห้วย กว่า 12 สาย รวมทั้งชลประทาน 1 แห่ง ฝายน้ำล้น 4 แห่ง บ่อโยก 18 แห่ง บ่อน้ำตื้น 17 แห่ง ระบบประปาหมู่บ้าน 9 แห่ง

5. ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติได้แก่ ป่าไม้ รองลงมาเป็นน้ำบาดาลที่ให้ประโยชน์แก่ราษฎรทุกหมู่บ้าน หินกรวดทรายริมแม่น้ำโขง แม่น้ำสงคราม

6. มวลชนจัดตั้ง

6.1 อาสาพัฒนาชุมชน	จำนวน	30	คน
6.2 ประชาชนชาวบ้าน	จำนวน	30	คน
6.3 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน 3 รุ่น	จำนวน	78	คน
6.4 กลุ่มอาชีพต่างๆ	จำนวน	46	กลุ่ม
6.5 อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน	จำนวน	172	คน

7. สักยภาพการค้าขายตามแนวชายแดน

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อยู่ตรงข้ามสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีน้ำโขงเป็นที่กั้นพรมแดน ระยะห่างทั้งสองฝั่งประมาณ 1,500 เมตร

ประชาชนส่วนใหญ่แลกเปลี่ยนสินค้า เช่น ของป่า เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ ผ่านทางจุดผ่านแดน
ท่าอุเทน รวมทั้งส่วนหนึ่งได้แลกเปลี่ยนระหว่างพรมแดน

8. สักยภาพในตำบล

ศักยภาพบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี แยกเป็น

8.1 พนักงานส่วนตำบล	จำนวน 8 คน
8.2 พนักงานจ้าง อบต.	จำนวน 22 คน
8.3 ลูกจ้างประจำ (ถ่ายโอนกรมชลฯ)	จำนวน 1 คน

9. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ปี 2553

รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ปี 2553 ข้อมูล ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2552 – 31
มีนาคม 2553 ดังนี้

9.1 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง	จำนวน 231,628.39 บาท
9.2 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	จำนวน 11,056,903 บาท
9.3 รายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้	จำนวน 5,300,148.01 บาท

10. รายได้จริงขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ปี 2552

10.1 ภาษีอากร	จำนวน 59,040.51 บาท
10.2 ค่าธรรมเนียมค่าปรับและใบอนุญาต	จำนวน 187,015 บาท
10.3 รายได้จากทรัพย์สิน	จำนวน 45,575.07 บาท
10.4 รายได้จากสาธารณูปโภคและพาณิชย์	จำนวน 211,778 บาท
10.5 รายได้เบ็ดเตล็ด	จำนวน 25,736.38 บาท
10.6 ภาษีจัดสรร	จำนวน 9,697,943.48 บาท
10.7 เงินอุดหนุนทั่วไป	จำนวน 2,017,834.42 บาท
รวมเงินรายรับตามประมาณการทั้งสิ้น	จำนวน 22,244,922.86 บาท
10.8 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	จำนวน 2,798,079.62 บาท
รวมเงินรายรับทั้งสิ้น	จำนวน 25,043,002.48 บาท

11. โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับสูงสุด เป็นผู้กำกับการดูแล และตรวจสอบคณะผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายก ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล และมีพนักงานประจำที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำงานประจำ เป็นผู้รับสนองนโยบายเพื่อแปลงสู่การปฏิบัติ โดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา เป็นผู้ปฏิบัติงาน โดยแยกตามส่วนราชการตามภาระหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อตอบสนองความต้องการ และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งการบริหารงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ได้แบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 ส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานปลัด ส่วนการคลัง และส่วนโยธา

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีโครงสร้างส่วนราชการ 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนของโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน จำนวน 16 หมู่บ้าน รวมเป็นจำนวน 32 คน และส่วนของฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย นายกององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี และส่วนของฝ่ายข้าราชการประจำ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แสดงโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

12. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี (SWOT) เพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนา

การจัดทำแผนพัฒนาตำบล มีการวิเคราะห์ศักยภาพของตำบล (SWOT) เป็นการประเมินสถานการณ์ที่ครอบคลุมการวิเคราะห์ถึง โอกาส ภาวะคุกคามหรือข้อจำกัดอันเป็นสถานะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง ของท้องถิ่น อันเป็นสถานะแวดล้อมภายในซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นว่าอยู่ ณ จุดไหน และเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดการดำเนินงานในอนาคต

ผลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี โดยทำการ Swot Analysis วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ทั้งภายใน และภายนอก เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจหลัก การพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

12.1 จุดแข็ง (Strength)

12.1.1 ด้านการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 ส่วนคือ สำนักงานปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ก็มีความเพียงพอต่อการบริหารงานในเขตตำบล แล้ว และอนาคตจะมีการขยาย ส่วนการศึกษาและสาธารณสุขออกอีก จึงทำให้การบริหารจัดการมีความเข้มแข็งขึ้น และพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพต่อไป นอกจากนี้ยังมีผู้บริหารที่มาจากทางเลือกตั้ง โดยตรงทำให้มีอำนาจในการตัดสินใจอย่างกว้างขวาง ทำให้การวางแผนงาน การประสานงาน ตลอดจนงานการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีความเข้มแข็ง ขึ้น

12.1.2 ด้านบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ได้ขยายบุคลากรในอัตราที่เพิ่มขึ้น มีการจัดการบริหารงานบุคคลแบบสร้างส่วนร่วมทั้ง กำลังขยายโครงสร้างอัตรากำลังให้เพียงพอต่อหน้าที่ในเร็วๆ นี้ จึงมีความพร้อมที่จะพัฒนาตำบลอย่างเต็มที่

12.1.3 ด้านงบประมาณ ถึงแม้รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี จัดเก็บและมีน้อย แต่การกระจายงบประมาณแบบมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหา ทำให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาได้ดีและแก้ไขไปได้มาก อีกทั้งมีการประสานของงบประมาณมาลงในพื้นที่จากนอกองค์กร โดยตลอด จึงไม่กระทบต่องบประมาณในส่วนจากรายจ่ายประจำมากนัก

12.1.4 ด้านการเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีการตื่นตัวของผู้นำและผู้บริหารท้องถิ่น โดยตลอดเพราะมีการจัดตั้งกลุ่มการเมืองอย่างเห็นได้ชัดและสามารถนำพากลุ่มการเมืองมาพัฒนาตำบล ให้มีความเข้มแข็งปราศจากความขัดแย้งมาโดยตลอด

12.1.5 ด้านเศรษฐกิจ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีหน่วยธุรกิจขนาดกลางมากพอสมควร เช่น กิจการเกี่ยวกับผลผลิตปลาและสัตว์น้ำ รวมทั้งธุรกิจการค้า ตามแนวชายแดนมากมาย ประกอบกับการเกษตรการพัฒนาที่ดิน แรงงาน มีมาก โดยไม่ขาดแคลน อีกทั้งอนาคตมีการประกอบกิจการท่องเที่ยว และการค้าอินโดจีนในพื้นที่

12.1.6 ด้านสังคม ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีศาสนาพุทธเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ มาโดยตลอด และมีประเพณีของหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนในพื้นที่ มีความสามัคคี และกลมเกลียว

12.1.7 ด้านที่ตั้งและภูมิประเทศ องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีความพร้อมในการขนส่งเพราะอยู่ติดกับจังหวัด มีภูมิประเทศติดกับ สปป.ลาว มีการค้าตามแนวชายแดนอยู่เสมอ สภาพตำบลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน เท่าๆ กัน มีถนนหมายเลข 212 เป็นกึ่งกลางจึงเหมาะสมแก่การพัฒนาทุกด้าน

12.1.8 ด้านภูมิอากาศ องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีปริมาณน้ำฝนมาก ประชาชนส่วนมากพึ่งน้ำฝนทำการเกษตรตลอดปี ทำให้มีผลผลิตในบริเวณที่สูง ประกอบกับสภาพอากาศฤดูหนาว มีความพอดี ปลูกยางพารา และพืชไร่ได้ตลอดปี

12.1.9 ด้านการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีการจัดงานบุญบั้งไฟ เป็นประจำทุกปี ด้านวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครพนมด้วย

12.1.10 ด้านความมั่นคง องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ร่วมมือกับอำเภอ เจ้าหน้าที่ปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร จัดกิจกรรมป้องกันตนเอง และสอดส่องการทำผิดกฎหมาย โดยตลอด และมีการจัดหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็ง ให้หมู่บ้านสามารถป้องกันตนเองได้

12.1.11 ด้านการศึกษา มีโรงเรียน คลอบคลุม ทุกหมู่บ้าน และมีโรงเรียนระดับมัธยม รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการฝึกอาชีพแก่เยาวชนที่เพียงพอ

12.2 จุดอ่อน (Weak)

จากการระดมความคิดเรื่องวิเคราะห์จุดแข็ง ทำให้สามารถสรุปจุดอ่อนของตำบลได้ดังต่อไปนี้

12.2.1 ด้านงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีงบประมาณที่น้อย เมื่อเปรียบเทียบกับการบริหารงาน โดยเฉพาะเรื่องการค้าโยนภารกิจ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มากทำให้ต้องรับผิดชอบการจัดงบประมาณแยกหมวดหมู่เพิ่มขึ้น อีกทั้งมี

การปรับอัตราค่าตอบแทนเงินเดือน โดยโครงสร้างรายรับ ไม่มีการขยายฐานที่เพียงพอ จึงเป็นจุดอ่อนในการบริหารงานงบประมาณในอนาคต

12.2.2 ด้านเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มของราษฎรยังขาดเอกภาพทำให้รายได้และผลผลิตตกต่ำ ไม่สามารถต่อรองหรือขยายตลาดได้ ราษฎรมีรายได้น้อย จึงมีการอพยพแรงงานออกนอกพื้นที่ ฤดูทำนา ประกอบกับ หน่วยธุรกิจ ในพื้นที่มีการขนทรัพยากรในพื้นที่ออกนอกโดย

12.2.3 ด้านการบริหาร ขาดแคลนบุคลากรที่มีความชำนาญในหลายด้าน เนื่องจากสถานที่และงบประมาณจำกัด

12.2.4 ด้านความมั่นคง มีการลักลอบค้ายาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน

12.3 โอกาส (Opportunity)

12.3.1 ด้านเศรษฐกิจ มีหน่วยธุรกิจตามแนวชายแดน มีการจ้างแรงงานและทำธุรกิจการค้าอยู่เสมอ ประกอบมีแม่น้ำโขงพาดผ่านตลอดแนว มีผลทำให้ตำบล มีโอกาสจะพัฒนาในแทบทุกด้านที่เกี่ยวข้อง กับทางประเทศเพื่อนบ้าน

12.3.2 ด้านการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด มุ่งเน้นให้งานประเพณี เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด จึงเป็น โอกาสที่จะขยายธุรกิจท่องเที่ยวได้

12.3.3 ด้านที่ตั้ง พื้นที่มีความพร้อม เป็นประตูสู่อินโดจีนและมีพื้นที่ลำน้ำกว้างที่สุดที่จะพัฒนาเป็นท่าเรือท่องเที่ยวเพื่อชมภูมิทัศน์สวยงาม เหมาะสมแก่การลงทุนทุกด้าน

12.4 อุปสรรค (Treat)

12.4.1 ด้านเศรษฐกิจ มีหน่วยธุรกิจน้อย ทำให้ไม่สามารถสร้างรายได้ให้ราษฎรที่ดีและเพียงพอ ขาดการลงทุนในภาคเอกชน

12.4.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ภัยภัย ในการขนส่งและโครงสร้างพื้นฐาน ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากมีงบประมาณไม่เพียงพอ

12.4.3 ด้านรายได้ มีรายได้การพัฒนาตำบลจำกัด ไม่สามารถเสียภาษีจากหน่วยธุรกิจได้เต็มที่ เพราะส่วนมากประกอบธุรกิจขนาดเล็กย่อม รวมทั้งมีความซ้ำซ้อน ในการเก็บภาษีตามแนวชายแดน

12.4.4 ด้านสิ่งแวดล้อม มีจำนวนขยะมากขึ้นรวมทั้งไม่มีแหล่งรองรับขยะที่ได้มาตรฐาน

12.4.5 ด้านการบริหาร มีงบประมาณจำกัด รวมทั้งบุคลากรน้อย ไม่เพียงพอต่อการจัดการที่เพียงพอ

13. แผนพัฒนาสามปี และการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ดำเนินการจัดทำเป็นไปตามกระบวนการ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ประกอบแนวทางของพระราชกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ประกอบกับ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งกำหนดให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งประกอบด้วยแผนพัฒนาตำบล 3 ประเภท ได้แก่

13.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนา ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

13.2 แผนพัฒนาสามปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปีโดยมีลักษณะ ดังนี้

13.2.1 เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติโดยมีหลักคิดที่ว่าภายใต้ยุทธศาสตร์พัฒนาหนึ่งๆ จะมีแนวทางการพัฒนา ได้มากกว่า หนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่งๆ จะมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนา และวิสัยทัศน์

13.2.2 เป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณ โดยองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะใช้แผนพัฒนาสามปี เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย

ประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี

13.2.3 เป็นแผนพัฒนาแบบหมุนเวียนเนื่องจากแผนพัฒนาสามปีมีลักษณะเป็นแผนที่มีความต่อเนื่อง เป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

13.3 แผนการดำเนินงาน หมายถึง แผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา และกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรีประจำปีงบประมาณ 2554

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี และแผนดำเนินงานเป็นกรอบในการดำเนินโครงการ กิจกรรมในด้านการพัฒนาให้กับประชาชนภายในตำบล ซึ่งในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรีนั้น ประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ 6 ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอีก 16 แนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาประกอบด้วย

13.3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค หมายถึง การที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านการพัฒนาระบบการคมนาคม ให้มีความสะดวกขึ้น โดยก่อสร้างถนนคอนกรีต และถนนลูกรังในทุกหมู่บ้าน การขยายเขตประปาและก่อสร้างระบบประปา ผิวดินแก่หมู่บ้านที่ขาดแคลน การซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้าน รวมทั้งซ่อมแซมบำรุงแหล่งน้ำต่างๆ

13.3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้าน การสนับสนุนกองทุนหมุนเวียนเพื่อกลุ่มอาชีพ ในเขตตำบล การส่งเสริมเกษตรพอเพียง รวมทั้งส่งเสริมการตลาดแก่กลุ่มอาชีพให้เกิดรายได้มากขึ้น

13.3.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมด้านการกีฬา การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การส่งเสริมการศึกษาในระบบและนอกระบบ การสนับสนุนเด็ก สตรี และคนชรา รวมทั้งสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อต่อสู้กับยาเสพติด

13.3.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมการปลูกและบำรุงรักษาพันธุ์ไม้ ดิน ไม้ริม

ทาง ตลอดจนสวนสาธารณะที่เป็นของตำบล รวมทั้งรักษาความสะอาดของถนนหนทาง
ที่สาธารณะในหมู่บ้านให้สะอาดอยู่เสมอ

13.3.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่
องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านอินเทอร์เน็ตตำบล บริการ
ประชาชน ด้วยข่าวสารที่ถูกต้องและดี นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในชุมชน เพื่อพัฒนาตำบลให้
ทันสมัย

13.3.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กร หมายถึง การที่
องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรม นำองค์กรให้ก้าวไกล เครื่องมือ
เครื่องใช้เต็มที่สร้างเทคโนโลยีทุกด้าน บริการเป็นเลิศเกิดการพัฒนารายได้บุคลากรหญิง-ชาย
สร้างจิตสำนึก รักตำบล เพื่อประชาชนพึงพอใจ

สรุป ยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางขององค์การบริหารส่วนตำบลจะ
ประกอบด้วย โครงการ และกิจกรรมการพัฒนา ที่มีรายละเอียดโครงการ กิจกรรม ระยะเวลา
เป้าหมาย และงบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งการแปลงแผนพัฒนามาสู่การปฏิบัตินั้น
เจ้าหน้าที่งบประมาณต้องนำรายละเอียดเสนอต่อผู้บริหารเพื่อกำหนด โครงการ กิจกรรมใน
การนำมาจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาร่าง
ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีมติเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
แล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะเสนอร่างที่ผ่านสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้นายอำเภอลงนาม
ท้องถิ่นจึงประกาศใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่อยู่ใน
ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีจึงสามารถนำมาสู่การปฏิบัติและพัฒนาในพื้นที่ต่อไป
ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นกระบวนการแปลงแผนพัฒนามาสู่การพัฒนาในพื้นที่ต่อไป

14. โครงการที่ดำเนินการในงบประมาณ ปี 2554

โครงการที่ดำเนินการในงบประมาณ ปี 2554 ตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

14.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ได้แก่

14.1.1 โครงการก่อสร้างวางระบายน้ำ รูปตัวยู บ้านไชยบุรี หมู่ที่ 1

14.1.2 โครงการก่อสร้างถนนคสล. บ้านศาลปากน้ำ หมู่ที่ 2

14.1.3 โครงการก่อสร้างถนนคสล. บ้านไชยบุรี หมู่ที่ 3

14.1.4 โครงการขยายเขตไฟฟ้าแรงต่ำ พร้อมติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างริมทาง
บ้านไชยบุรี หมู่ที่ 3

14.1.5 โครงการปรับปรุงถนนดินรอบสระน้ำห้วยเก็น บ้านนาหนองบก
หมู่ที่ 4

14.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่

14.2.1 โครงการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น

14.2.2 โครงการสมทบกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ

14.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ได้แก่

14.3.1 โครงการจัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติประจำปี 2554

14.3.2 โครงการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสและผู้ป่วยเรื้อรัง

14.3.3 โครงการแข่งขันกีฬาประจำตำบล ประจำปี 2554

14.3.4 โครงการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

14.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

14.4.1 โครงการจัดซื้อวัสดุการเกษตร รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ปุ๋ย
ดิน จอบ พลั่ว กล้าไม้ หญ้า ฯลฯ

14.4.2 โครงการจัดซื้อพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆ ท่อซีเมนต์ ดินรวมทั้งปุ๋ยเคมี ปุ๋ย
คอก ในการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ บริเวณริมทางสาธารณะ ตามโครงการหนึ่งคนหนึ่ง
ต้นไม้

14.4.3 โครงการก่อสร้างรั้วรอบหนองจอก บ้านหาดกวน หมู่ที่ 13

14.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่

14.5.1 โครงการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างของอบต.

14.5.2 ค่าบริการทางด้านโทรคมนาคม

14.5.3 โครงการซ่อมแซมหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว

ไร้สาย

14.5.4 โครงการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว

14.5.5 โครงการติดตั้งภาครับหอกระจายข่าวไร้สายบ้านม่วงเหล่าหลวง

หมู่ที่ 16

14.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กร ได้แก่

14.6.1 โครงการพัฒนาศึกษาดูงาน ประจำปี 2554

14.6.2 อุทหนุน อบต. พนมตามโครงการ อบต. สัมพันธ์

14.6.3 โครงการฝึกอบรมศีลธรรมและจริยธรรม

14.6.4 โครงการให้ทุนการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทกับ

ผู้บริหารและบุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทวี ชินรงค์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจในที่มีส่วนสัมพันธ์กับการจัดทำงบประมาณของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลของการศึกษาพบว่า วัตถุประสงค์ ความเชื่อ ความคาดหวัง ข้อผูกพัน และข้อบังคับ ปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดทำ งบประมาณ การทบทวนแผนงาน 5 ปี แผนประจำปี ระดับปานกลางมีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ

วิรัตน์ วงศ์รอด (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ผลของการศึกษาพบว่า จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่ระหว่าง 5-7 หมู่บ้าน ส่วนมากเป็น อบต. ระดับชั้น 5 มีจำนวนสมาชิกสภา อบต. ระหว่าง 10-15 คน พนักงานส่วนตำบล ระหว่าง 1-4 คน และมีลูกจ้าง ระหว่าง 1-7 คน การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมเสริมการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นใน 3 ประเด็น คือ กิจกรรม การศึกษาให้ความรู้ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและอาชีพ และกิจกรรมการศึกษาให้ความรู้ด้าน ข้อมูลข่าวสารอยู่ระดับสูง ส่วนกิจกรรมการศึกษาประเภทความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับต่ำ

สหัสชัย เรียงรุ่งโรจน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่องานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีบางกะดีและบ้านปทุม จังหวัดปทุมธานี พบว่า ประชาชนมีความเห็นด้วยต่องานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปทุม ในระดับดี ปัจจัยด้านบุคคลของประชาชน ได้แก่สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่องานพัฒนางาน โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะดีแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่องานการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน

ปทุม แดกต่างกัน นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความพร้อมด้านวิศวกรรมแตกต่างกันทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่องานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน

เจษฎา จันทูรานันท์ (2546 : 112) ได้ศึกษาการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมด้านการให้บริการ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประชาสัมพันธ์และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสอยดาว มีระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลาง โดยให้ด้านการอำนวยความสะดวกมาเป็นอันดับ 1 ด้านการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสอยดาวทั้ง 4 ด้าน กับปัจจัยในเรื่อง เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา กลุ่มประชากร รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าเมื่อจำแนกตามเพศ มีเพียงด้านการประชาสัมพันธ์ที่มีระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน โดยมีเพศชายมีระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สูงกว่าเพศชายจำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส กลุ่มทางสังคม และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่ามีระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่ามีระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสอยดาวที่ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ด้านการให้บริการด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ด้านการให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสอยดาวที่แตกต่างกัน

ยิ่งยง เรืองทอง (2546 : 49) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจไม่ต่างกัน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประชาชนที่ถิ่นที่อยู่ต่างกันมีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สุภาวดี สีนสายอ (2546 : 119) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าช้าง มีระดับความคิดเห็นในการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้าง อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ปัจจัยที่ทำการศึกษา 7 ปัจจัย ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลท่าช้าง มีเพียง 6 ปัจจัยที่มีระดับประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเทศบาล ตำบลท่าช้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าช้าง

พจนาล กาตีวี (2546 : 72) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับสูง การดำเนินงานของเทศบาลตำบล ในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ จากทั้งหมด 8 ด้าน พบว่า ด้านที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับสูง จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และด้านการบำรุงศิลปประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม และด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง สำหรับบุคลากรที่มีการศึกษาแตกต่างกัน ระหว่างการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน และบุคลากรดำรงตำแหน่งแตกต่างกันระหว่างคณะเทศมนตรี และพนักงานเทศบาล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

อำพล ลมปลิว (2546 : 146) ได้ทำการวิจัย ความสามารถของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนาชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนทั้ง 3 งาน แยกเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ความสามารถในการบริหารพัฒนาชุมชนทั้ง 3 งาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ คือ ระดับความสามารถในการบริหารพัฒนาชุมชนพบว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการพัฒนาชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และความรู้ความเข้าใจในงานพัฒนาชุมชนมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน

ตำบลในการบริหารพัฒนาชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและการได้รับการเตรียมการในการถ่ายโอนงานไม่มีความสัมพันธ์ แนวทางในการพัฒนาความสามารถของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ได้แก่การฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงาน การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่การสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรเพิ่มเติม การกำหนดหลักยุทธการให้การศึกษาเป็นการเฉพาะ ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าควรส่งเสริมให้กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีความรู้ความเข้าใจ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนให้การสนับสนุนและส่งเสริม

กณัฐนันท์ อนันต์สินชัย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร้ง อำเภอเขวาสี จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร้งมีประสิทธิภาพหรือขีดความสามารถในการบริหารจัดการ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ด้านการให้บริการประชาชน และด้านจริยธรรมของบุคคล ส่วนด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร้ง มีประสิทธิภาพหรือขีดความสามารถในการบริหารจัดการไม่มากนัก

เยาวภา ถิ่นชัยภูมิ (2547 : 37) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ซึ่งประชากรในท้องถิ่นยังมีความต้องการที่จะให้มีการพัฒนาท้องถิ่นในหลายๆ ด้านควบคู่กันไปโดยเฉพาะพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ด้านแหล่งน้ำ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องพัฒนาและส่งเสริมในการพัฒนาให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

นิรันดร์ ปรัชญากุล (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันและกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพการบริการ ไม่แตกต่างกัน

เทอดศักดิ์ ดลสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ภาพลักษณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในมุมมองของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทินกร เงินอ่อน (2550 : 110) ศึกษาเรื่อง การรับรู้และความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท มีอาชีพต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.50 จำนวน 24 รายการ จาก 27 รายการ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จำนวน 22 รายการ จาก 27 รายการ และประชาชนที่มีเขตที่อยู่อาศัยต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกรายการ

ประเสริฐ ปลายโต (2551 : 126) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของกำนันต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความคิดเห็นของกำนันต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกำนัน ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน ต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดวงตา อ่อนเวียง (2552 : 90) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ อยู่ในระดับปานกลาง และ ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ภิญญาพัชญ์ พูลสวัสดิ์ (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางบัว จังหวัด

สมุทรปราการ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนผู้รับบริการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง และ บุคลากรที่มีอายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่บุคลากรที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรและประชาชนผู้รับบริการ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

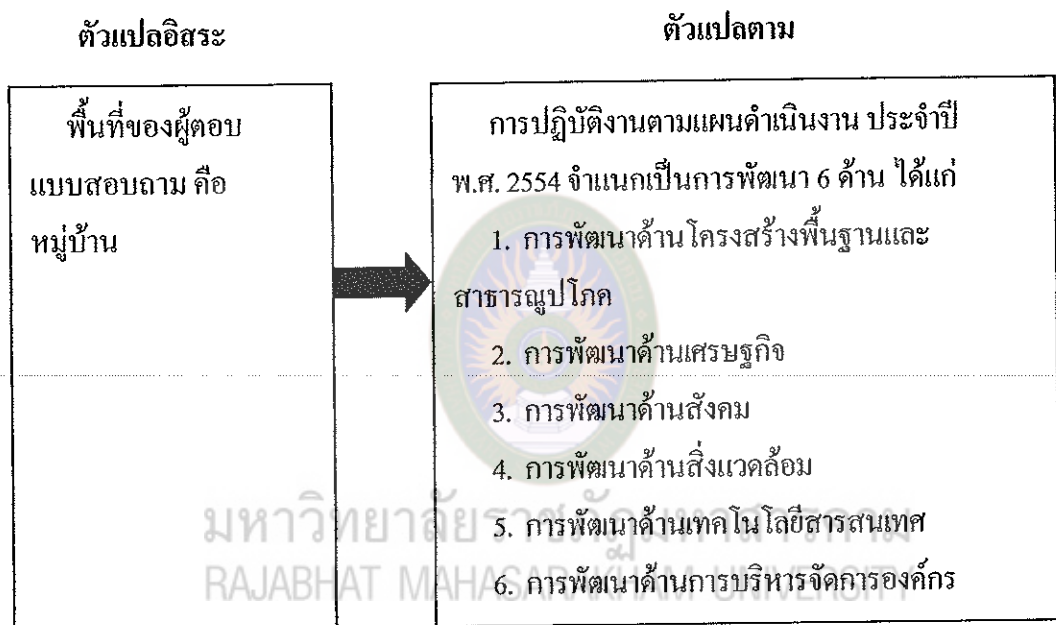
สรุป จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อยู่รอบข้างตัวเราล้วนมีผลต่อการตอบสนองต่อความคิดเห็นของมนุษย์ ซึ่งทุกสังคม ทุกสิ่งแวดล้อม ย่อมมีสภาพการณ์ที่แตกต่างกันออกไป และสามารถแสดงความคิดเห็น ด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ อารมณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็นของแต่ละคน ความคิดเห็นจึงมีได้ทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคลอาจจะเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้ กรอบยุทธศาสตร์ การพัฒนาตำบลของแผนพัฒนาตำบล มาประยุกต์ใช้ในการนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาการปฏิบัติงานตามแผนดำเนินงาน ประจำปี พ.ศ. 2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ครั้งนี้ซึ่งได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ด้าน (องค์การบริหารส่วนตำบล ไชยบุรี. 2554 ก : 13-15) ดังนี้

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย